

Blog “Opinie & Debat”

“Draagvlak/acceptatie windenergie wel een doel?”

Kamp en Nijpels contra het Energieakkoord

zondag 5 oktober 2014

Jazeker, u leest het goed: “contra” want dat is de enige logische conclusie uit het gedrag van beide heren met betrekking tot de uitbouw van windenergie zoals afgesproken in het Energieakkoord. In woord en beeld stralen beiden uit dat ze helemaal voor windenergie zijn, maar hun daden wijzen op het tegendeel: jaag zoveel mogelijk burgers zo hoog mogelijk de boom in en wijs dan vervolgens die burgers aan als de lastpakken die al die mooie plannen voor windenergie om zeep helpen. Slim, want zo kunnen de linkse politieke partijen die zo graag groen willen zijn, je niets verwijten, terwijl je toch ondertussen doet wat de VVD altijd al wil met dat groene gedoe: niets. Dat er miljarden worden verspild: prima want dat geld komt vooral uit de portemonnee van linkse kiezers.

Nieuwste ronde in dit spelletje: een gelekt PLB en ECN rapport (Trouw, 5-2014) dat zegt dat Nederland de EU norm van 14% duurzame energie in 2020 niet gaat halen en dat het Energieakkoord dreigt te mislukken. Met als belangrijke reden voor dat falen het feit dat mensen in de buurt van nieuwe windparken volop in het verzet zijn geschoten. Verzet dat - mijn hypothese dus - achter de schermen juist zorgvuldig is geënceneerd en gemobiliseerd door de heren Kamp en Nijpels.

Ik wijs op het volgende ter onderbouwing van de hypothese.

- Leg de verantwoordelijkheid voor het windenergiebeleid bij het ministerie van EZ. Niet alleen is dat ministerie stevig doordrenkt met de lobby van de gevestigde energiebedrijven, maar het heeft ook een prima track record met het doordrukken van beleid zonder enige aandacht voor de sociaal-maatschappelijke gevolgen. “Als de cijfers maar kloppen”, is daar het motto.
- Zet het repressieve gewicht van de overheid in om het verzet van burgers tegen windenergie in de kiem te smoren. Zoals: maak het onmogelijk voor ze om iets te doen tegen geluidsoverlast; geef ze geen ruimte om compensatie te eisen voor waardedaling van huizen of aantasting van woon- of leefomgeving; en ontnem ze gebruikelijke bezwaar- en beroepsmogelijkheden.
- Geef de windsector alle ruimte door “zoekgebieden” aan te wijzen waar ze zich mogen uitleven; geef de windsector per jaar miljarden aan subsidie; sta toe dat grondeigenaren 40.000 euro per jaar krijgen voor een modale windturbine, maar weiger vergoedingen voor omwonenden en omgeving; en betrek de windsector (en niemand anders) bij alle Haagse besluiten.
- Sta toe - en waar nodig: bevorder - dat de windsector omwonenden en de bevolking afscheept met loze beloften over inspraak en participatie; hou je doof voor voorstellen van andere partijen, vooral als ze redelijk zijn; en bedank (in stilte) de Raad van State omdat tot nu toe geen enkele beroepszaak iets heeft opgeleverd ten gunste van klagende burgers.

Ironie? Wel qua toon - niet qua onderliggende feiten. Die zijn allemaal bewijsbaar juist. Enige tijd geleden wees de heer Nijpels bestuurders er op dat besturen vaak neerkomt op leed toebrengen - bijvoorbeeld door windparken toe te staan - en beide heren weten dat adagium met verve in de praktijk te brengen. Omdat ik hun politieke ervaring en intelligentie hoog heb, moet daar een superieure tactiek achter zitten: burgers net zo lang treiteren totdat ze in opstand komen om vervolgens te kunnen zeggen dat het “helaas” niets wordt met windenergie en het Energieakkoord omdat er geen draagvlak is. Ook een goed argument in Brussel als we die 14% niet gehaald hebben en de Europese Commissie gaat zeuren over boetes.

Echt grappig is dit alles natuurlijk niet. Het ministerie van I&M ziet windenergie als een probleem van ruimtelijke ordening, het ministerie van EZ kijkt alleen naar te behalen kwantitatieve targets (14%, 6000 MW, etc.) en er is geen enkele ministerie dat oog heeft en opkomt voor de sociaal-maatschappelijke kanten. Gevolg: alleen stedelingen geloven nog in windenergie en het platteland zit vol met frustratie en woede. Nu maar vast beginnen met een parlementaire enquête waarom het zo fout gaat lopen met windenergie, met het Energieakkoord en met de transitie naar duurzame energie? Benieuwd of de heren Kamp en Nijpels dan hun superieure tactiek aan de openbaarheid prijs zullen willen geven.